

SZÖVETKEZETI / SZÖVETKEZETI VEZETÉS / VEZETŐK

A tsz vezetősége és elnöke

A közgyűlések közötti időszakban a termelőszövetkezet választott vezetősége gondoskodik a tagság határozatainak végrehajtásáról. Hetenként, vagy kéthetenként megtartott — szükség esetén soron kívül is összehívott — ülésein megtárgyalja a vezetőség azokat a problémákat, ten-nivalókat, amelyek részint a közgyűlés határozatai alapján hárulnak rá, részint pedig az alapszabály értelmében tartoznak hatáskörébe. A vezetőség természetesen intézkedéseket tesz, állást foglal, utasításokat ad azoknak az irányító beosztású embereknek, akik a munka hétköznapijaiban kötelesek gondoskodni a tervek megvalósításáról, a közgyűlési, vezetőségi határozatok végrehajtásáról.

Ezeknek a tisztségviselőknek a sorában a legjelentősebb, legkiemelkedőbb szerepe az elnöknek van. Ő fogja egybe a vezetőség, a tsz-ben dolgozó szakemberek, az irodában foglalkoztatottak munkáját éppúgy, mint az üzemegységvezetőket, a brigádvezetőket, a termelőszövetkezet egész tagságát. Elsősorban az elnök képviseli a közös gazdaságot mindenféle hivatalos ügyben. Sok termelőszövetkezetben azt a következtetést vonták le ebből, hogy a közös gazdaságban minden az elnöktől függ, csak az ő akarata számít, az ő kezében van a hatalom.

Igazságtalan dolog lenne kizárólag vagy főként a termelőszövetkezeti gazdák hibáztatni azért, hogy ilyen vélemény alakult ki bennük. Ez a káros, a szövetkezeti demokráciát és az eredményes gazdálkodást egyaránt veszélyeztető nézet csak ott válhatott uralgóvá, ahol az elnök visszaél a jogaival, s magatartása, cselekedetei okot adtak hatáskörének túlbecsülésére. S ha az ilyen viselkedést a járási tanács és a többi olyan intézmény, szerv is elnézte, amelynek elsőrendű kötelessége őröködni az alapszabály, a jogszabályok megtartásán, akkor még kevésbé háríthatjuk a felelősséget a szövetkezeti tagokra. Persze, egészen más a helyzet akkor, ha az elnök és a vezetőség munkája nem gátolja, hanem elősegíti a helyesen értelmezett demokrácia érvényesülését a szövetkezetben, s a tagság ennek ellenére sem törődik megfelelőképpen a közösség, a társas gazdálkodás problémáival. Ebben az esetben — ami a tapasztalatok szerint igen ritka — indokolatlan ér-né szemrehányás mindazo-

kat a gazdákat, akik alapvető jogaikkal sem élnek. Számos példa bizonyítja, hogy el lehet kerülni az efféle hibákat. Legfőképpen a vezetőségen és az elnökön múlik, hogy sem a hatáskör túllépése, sem a tagság visszahúzódása — ahogyan mondani szokták: passzív-tása — ne fékezze a termelőszövetkezet fejlődését. Az a legfontosabb, hogy ne csak hirdessék, hanem a gyakorlatban valósítsák is meg azt az elvet, amely szerint az elnök közvetlenül a vezetőségnek, végső soron pedig — a vezetőséggel együtt — a tagságnak tartozik felelősséggel minden tettéért. S nem elegendő, ha formailag eleget tesznek az ebből fakadó követelményeknek. A vezetőség, illetve a közgyűlés nem azért van, hogy időnként meghallgassa az elnök tájékoztatóját a szövetkezet helyzetéről, az időszaki tennivalókról, az elvégzendő feladatokról. Igen, tájékoztatni feltétlenül kell, mégpedig mindig őszintén és úgy, hogy minden érdekelt világosan láthassa, pontosan megérthesse belőle, hol tart, milyen eredményeket ért el, miféle nehézségekkel küzd a szövetkezet. De tartalmazza a tájékoztató azt is, hogy a legutóbbi vezetőségi ülés, illetve közgyűlés óta milyen fontos intézkedéseket tett az elnök, a vezetőség, s hogyan hajtotta végre a kapott utasításokat. S amit tett, annak kérje a jóváhagyását a tagságtól. Azt pedig, amit a következő időszakban szükségesnek tart az elnök, a vezetőség, alaposan vitassa meg a tagokkal. Ne csak azt, ami a tagokra vár, hanem azt is, ami az elnök, a vezetőség feladata lesz.

Ami az elnök és a vezetőség kapcsolatát, együttműködését illeti: igen erős hatással van az egész gazdálkodásra. Ebből a szempontból azok a termelőszövetkezetek mutatnak követendő példát, amelyekben a feladatokról pontos meghatározásával is igyekeztek elejét venni mindenféle surlódásnak. Sokkal eredményesebben dolgozik az elnök, a párttitkár, a mezőgazdász, a főkönyvelő, de az irányító poszton levő többi ember is, ha félreértéketlenül szabályozták, milyen jogai vannak, meddig terjed a hatásköre és a felelőssége. Ha ezt tisztázták, akkor könnyebb megvalósítani azt, hogy ne avatkozzanak egymás dolgába, ne kerestessék egymás intézkedéseit, hanem egyetértésben, a közösen kialakított módszerekkel végezzék munkájukat.

Bevált az a gyakorlat is,

hogy a vezetőség minden tagja kapjon valamilyen állandó jellegű feladatot. A vezetőségben rendszerint van képviselője mindegyik gazdasági ágának, s helyet kapnak benne a férfiak mellett az asszonyok is. Ez a megoldás jó, mert lehetővé teszi, hogy a vezetőségi tagok révén a mindennapi munkában is állandó, eleven kapcsolata legyen a vezetőségnek a tagsággal. Akik ismerik a szövetkezeti életet, azok jól tudják, hogy milyen nagy jelentősége van annak, ha a választott vezetők élnek a nekik nyújtott lehetőséggel. A tagok gazdátudatát ugyanis nemcsak a gyűlések alkalmával lehet és kell ápolni, fejleszteni, hanem a hétköznapi meg szokott munkája közben is.

Több termelőszövetkezetben megbízták a vezetőség valamelyik tagját azzal, hogy törődjön a tagok ügyes-bajos dolgainak intézésével. Természetesen nem úgy, hogy ő foglalkozik minden ilyen kérdéssel. Az efféle tennivalók egy része a brigádvezetők, más része a vezetőség, vagy az elnök hatáskörébe tartozik. A vezetőségnek azonban joga van, hogy valamelyik tagját megbízza az ilyen ügyek felügyeletével. Sok példa tanúsodik arról, hogy helyes ez a módszer. Egyebek között azért, mert a tagság látja belőle: a vezetőség szíven viseli a látványt, hogy nem nagy horderejű, de az ő életükben fontos helyet betöltő problémát is.

Gulyás Pál

Megindult a kishatárforgalom Magyarország és Jugoszlávia között

Szeged és Szabadka is a kishatárforgalomba tartozik

A Magyar Népköztársaság kormánya és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság kormánya között létrejött egyezmény alapján 1965. december 28-tól, tegnaptól megindult a kishatárforgalom a két ország között. Ennek keretében a két ország állampolgárai, akiknek állandó lakhelyük a határtól számított 15 kilométeres sávon belül van, illetve és vízum nélkül az illetékes helyi szervek által kiállított határátjáró engedéllyel utazhatnak a másik országra ugyancsak 15 kilométeres szélességű határsávjába.

Az egyezmény értelmében magyar részről Szeged, jugoszláv részről pedig Sza-

Retorikai tanfolyam Szegeden

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat Csongrád megyei szervezete, valamint a Csongrád megyei és Szeged városi Népművelési Tanácsadó rendezésében három napos retorikai tanfolyam kezdődött tegnap Szegeden a családi és társadalmi ünnepek szónokai részére. A megye városából és nagyobb községeiből érkezett 48 hallgatónak az első napon dr. Veczko József egyetemi adjunktus „A meggyőzés lélektana és logikája, a beszéd lélektani” címmel, majd dr. Sipka Sándor egyetemi adjunktus „A magyar nyelv rendszere és jellegzetes vonásai, a szép magyar beszéd, szóhasználat” címmel tartott előadást.

Ma, Wacsha Imre, a Magyar Nyelvtudományi Intézet tudományos munkatársa „Az emberi beszéd keletkezése és fiziológiája” című, valamint dr. Benkő László főiskolai tanár „A jó magyar kiejtés hangsúly, hanglejtés” című előadására kerül sor.

A tanfolyam utolsó napján délelőtt Grétsy Lászlónak, a Magyar Nyelvtudományi Intézet tudományos munkatársának „A retorika főbb kérdései” című előadását hallgatják meg a résztvevők, majd délután a társadalmi ünnepségek lebonyolításával ismerkednek meg.

A Szovjetunió támogatja Zambiát

Miután Wina zambiai pénzügyminiszter visszatért moszkvai küldetéséből, sajtókonferencián közölte, hogy a moszkvai tárgyalások során a kijelölt célokat elérték.

„Igen megelégedetten térünk vissza” — folytatta a beszámolóját és hangsúlyozta, hogy a Szovjetunió minden támogatást megígért Zambiának. A hírügynökségek részletesen beszámolnak a másik zambiai küldöttség eredményeiről is, amelyet Kapwepwe külügyminiszter vezetett Washingtonba.

A küldöttség majdnem kétórás tárgyalást folytatott Rusk amerikai külügyminiszterrel.

Mint ezt egy közös amerikai — zambiai közlemény ismerteti, megvizsgálták azt a lehetőséget, vajon szállíthatnak-e olajat Zambiának szárazföldi úton is. Az amerikaiak szerint tekintetbe vehetnék azt az erre a célra alkalmas utat, amely Dar es Salaam-on, Tanzánián keresztül vezet. Rusk külügyminiszter újból biztosította a zambiai küldöttséget, hogy az Egyesült Államok remélhetőleg már január 2-től kezdődően csatlakozik az Anglia és Kanada által létesített légifolyosóhoz, illetve az így szállított olajmenyiségek növeléséhez.

A Reuter angol hírügynökség hágai értesülése szerint a holland kormány hétfőn kereskedelmi zárlatot rendelt el Rhodesia ellen. A

cukorszállítások tekintetében a holland kormány kiveteles esetekben eltekint a zárlattól.

Nem engedélyezi fegyverek, lőszer és más katonai anyagok, továbbá nyersolaj és petroleumkészítmények exportját. Hétfőn este, lapzárta után kaptuk a hírt, hogy Rhodesiában a fehértelepes kormány hétfőn bevezette a benzinjegyrendszert.

A rendkívül alacsonyra méretezett adagolás a vártnál is kellemetlenebb meglepetést keltett a fehér telepes lakosság körében.

Ez az első megszigorítás, amelyet bizonyosan további adagesőkkel követ. A gépkocsi tulajdonosoknak hetenként legfeljebb összesen 160 kilométeres üzemeltetést biztosít és ez a nagy távolságokra való tekintettel, gyakorlatilag megszünteti a magángépkocsizást Rhodesiában.

Az angol lapok keddi cikkei megállapítják, hogy az autók üzemanyagának adagolása Rhodesiában az első fájdalmas csapást mérte az ottani fehér telepesek eddigi győgyéltére.

Az angol lapjelentések azt is hangsúlyozzák, hogy rövidesen egyéb közszükségleti cikkek adagolása is várható Rhodesiában, amit a Smith-rendszer eddig balogatott, hogy ne rontsa a karácsonyi ünnepi hangulatot.

Kémper Kairóban

Kairóban kedden a legfelsőbb állambiztonsági törvényszéken megkezdődött Musztafa Aminnak, az Al Akhbar című lap volt főszerkesztőjének pere. Azzal vádolják, hogy katonai titkokat árult el egy amerikai hírszerző ügynöknek, továbbá, hogy illegális valutaiügyleteket kötött.

Amin az első tárgyaláson tagadta bűnösségét a katonai titok elárulásának vádjával szemben, de elismerte az illegális valutaiügyleteket. A tárgyalást röviddel a megkezdés után a vád és a

védelem együttes kérésére a nyilvánosság kizárásával folytatták.

A tekintélyes kairói lap volt főszerkesztőjét idén július 21-én tartóztatták le az amerikai nagykövetség egyik munkatársával együtt, aki nek a vád szerint a katonai tájékoztatást nyújtotta. Az amerikai külügyminisztérium cáfolta, hogy diplomáciai megbízottja bármilyen effajta tájékoztatást kapott volna. A nagykövetség munkatársát a diplomáciai sértetlenség alapján szabadonbocsátották, s később elhagyta Egyiptomot.

Partra vonták a »Sea Gem-et«

Öt halott, nyolc eltűnt és 19 korházban fekvő életbenmaradt — ez a »Sea Gem« (tengeri ékkő) fűtőtorony katasztrófájának legfrissebb mérlege. Mint már jelentettük, A Humber folyó torkolatának vidékén, az Északi-tengeren hétfőn délelőtt váratlanul összeomlott a Britisch petroleum társaság két és fél millió font értékű tengeri fűtőtornya.

Kedden a jeges tengervízbe búvárok merültek alá, hogy tanulmányozzák, miképpen lehet partra vonatni a »Sea Gem« maradványait.

Lemondott Fanfani

Amintore Fanfani, az ENSZ-közügyes jelenlegi olasz kormány elnöke Aldo Moro olasz miniszterelnökhöz intézett levelében lemondott olasz külügyminiszteri tisztségéről, amelyet 1964. decemberben vett át Giuseppe Saragattól, akit akkor választottak meg olasz köztársasági elnöknek.

Az AP és a UPI amerikai hírügynökség jelentése a hír közlése kapcsán rámutat, hogy Fanfani lemondását a heves bírálatok özöne előzte meg amiatt a szerep miatt, amelyet a vietnami béketárgyalásokra irányuló állítólagos legutóbbi kísérletben játszott.

Lapzártakor érkezett jelentés szerint — mint nyugati hírügynökségek közlik — Aldo Moro olasz miniszterelnök nem fogadta el Fanfani lemondását. — „A felmerült problémák nem érintik az Ön személyes ráteremttségét és lojalitását a kormány külpolitikája iránt. Kérem, ne ragaszkodjon el határozásához” — írta többek között Moro miniszterelnök Fanfanihoz intézett levelében.

Rómában már egy hete szó esik arról, hogy Fanfani „túlsgósan is elmé-

főzték rendületlenül és ráérősen az ételt a csajhanában, a teaházban. Ez jellegzetes középázsiai intézmény. Itt pilafot esznek, teát isznak, politizálnak, jó nagyokat hallgatnak. Bárme-lyik csajhanába látogattam, mindenhol szívélyesen fogadtak és kínálni kezdték főztjüket.

Egyik vasárnap a taskenti újságírók egy ligetbe vittek és ők maguk készítették a pilafot, amelyet minden férfi tud főzni, mert már serdülőkorban megtanulják ezt a mesterséget. Szadridin Ajni író egyik könyvében olvastam, hogy buharai diákkorában az volt a szokás, hogy a medreszében (iskola) a nebulók a hét egy-egy estéjére nem szívesen, de vendégül látták az emír öfelségét. Az emír pribékjei és kuktái végigkóstolták a diákok húsos kását, és amelyik a legfinomabb volt, abból evett a kényes-gyomrú nagyur!

A legjobb pilafot a kínai határ közelében levő Bojlesztán faluban ettem. Korareggeltől 35 fokos hőségben a gyapotföldeteket, gránátalma- és a szőlőskerteket jártuk. Már késő délután volt, mire visszavertünk a helyi kolhoz klubjába. Láttam, hogy nagy a sürgős-forgás a levegőből finom fűszeres illatokat fogott fel orrcimpám. Bevezettek az épületbe s ott te-

rített asztal várt. Rajta: „Asszony uija” nevű mézédész szőlő, gerezdre vágott piros gránátalma, sárga, fehér és piros görögdiénye, őszibarack, körte, akár egy csendélet. Hamarosan kenyérlángosserű tésztát hoztak a konyha felől. Surplevest kaptunk el-sőnek, amely különleges hagymával sürtített érdekes ízű húsléves. Vaszrafűze hozták a bárány- és fiatal tevehúsból készült saslikot. Tudtam, hogy pilaf is lesz, ezért csak módjával fogyasztottam a saslikot. Közbe-közbe valaki a vendéglátók közül mindig felköszöntöket mondott és persze, ilyenkor inni illett. Majd egy nagy-szakállú csíkos-kaftános, méltóságteljes öreg behozta hordóalj nagyságú virágos díszítésű cseréptálon a főfogást: a pilafot. Erről ettünk mind-nyájan, önkánállal, a többiek üzbég szokás szerint kézzel. Egy percre sem lehetett abbahagyni az evést, mert kínálták a vendéget szüntelenül. Megkértem az öreg szakácsművészt, mondja el a pilaf receptjét. Ő csak mosolygott és megjegyezte, hogy „elmondhatom, de ennyi idő alatt ezt nem lehet megtanulni” — töltsek náluk vagy öt évet, akkor garantálják, hogy én is jó pilafot fogok csinálni. Később a tő partján azért csak meg-néztem, hogyan készíti az öreg. Le-

ölte a bárányt, húsát azon frissiben kockára vágta, majd a nyílt tűzön levő üstben sütni kezdte, erős paprikával, többfajta hagymával és sárgarépával ízesítette. Sőt és előttem ismeretlen fűszereket szórt bele. A puhára főtt húst ezután összefőzte rizszel, a különféle fűszerektől és a hústól gusztos barna színű lett a pilaf. Az öreg üzbég elmondotta, hogy mindenkinek más, más ízű a pilafja. S nekem eszembe jutott, hogy nálunk is hajdanán minden háziasszonynak más, más ízű volt a kenyere. Köztük tartózkodva láthattam, hogy nagyon jó evők az üzbégek. Mutattak egy öregembert, aki egymaga megeszik egy jó nagy birkát. Az egyik fiatal szerkesztő, hogy erejét és jó gyomrát bizonyítsa, szemem láttára megivott egy bögre pilafról leöntött zsírt. Mindenütt hangoztatták, hogy erősek, jókedvűek és hosszúéletűek az üzbégek. A kolhozbeli vendégeskedésen szép muzsikával is kedveskedtek. Előkerültek a népi hangszerek, a pengés rubab és a dobszerű dojra, amelyekből hol szelőd, hol vidám melódiák csendültek fel. Poharaikat túláradó barátsággal, őszinte szívvel a magyar nép egészségére üfittették.

SZEBELKÓ IMRE

Pamutnyomóipari Vállalat szegedi textilművek kiskundorozsmai üzemegysége azonnali felvesztelre felveszt 18-30 év közötti női munkaerőt tártólói munkakörbe. Jelentkezni lehet a munkaügyi osztályon mindennap 7-15 óráig.

xS. 28 591

Közgazdász

vagy mérlegképes könyve-lői képzettséggel rendelkező

férfi munkaerőt

keresünk azonnali belépés-sel. Jelentkezés: Gépallo-mások Igazgatósága Sze-ged, Megyetanács-épület, 419. szoba. K. 554.